

Výzva pořadatelům výstavy Body The Exhibition

Vyjadřujeme znepokojení nad následujícím:

1/ Informace o původu těl na výstavě „Body“ se různí. Na internetových stránkách propagujících výstavu se uvádí, že těla pocházejí od dobrovolných dárců, ale není zmíněno, jak byl získán jejich souhlas k vystavení těl, ani zda byli dárci zpraveni o jejich komerčním využití.

Není etické obohacovat se finančně na mrtvolách, zvláště pokud dárci nebyli s tímto faktem obeznámeni. Doted' nebyly předloženy dokumenty dokládající souhlas dárců, ani zda byli zpraveni o komerčním využití svého daru.

Pořadatelé výstavy zmiňují, že majitelem výstavy je americká firma Imagine Exhibitions. Ředitel této firmy, Tom Zaller, minulý rok v rozhovoru pro Nevada Public Radio uvedl, že spolupracuje s doktorem v Číně. Ten sbírá neidentifikovaná těla v regionu, konzervuje je a poté dává na výstavu. Nejednalo by se tedy o dárcy, což vyvrací tvrzení o dobrovolných dárcích.

Na základě početných zpráv o případech porušování lidských práv v ČLR existuje důvodné podezření, že těla nebyla získána legálními prostředky. Rezoluce Evropského parlamentu (PE581.440v01-00) z roku 2016 uvádí, že se soustavně objevují důvěryhodné zprávy o systematickém odběru orgánů z vězňů svědomí bez jejich souhlasu, a to z následovníků Falun Gongu, Ujgurů, Tibetanů a křesťanů. Těla vězňů, kteří byli předmětem těchto odběrů, mohla být následně prodána ke zpracování a plastinována.

2/ V současné době se jedná o novele zákona o pohřebnictví, která by zakázala podobné výstavy, pokud nemají k dispozici souhlasy dárců těl. Vstoupit v platnost by měla až po skončení výstavy, ale ve zvláštní části již poukazuje na to, že s výstavami nemusí být vše v pořádku: „Je zakázáno ukládat a vystavovat nakonzervovaná nebo nabalzamovaná lidská těla zejména za komerčním účelem (výstavy „Bodies“), pokud s tím zemřelý za svého života nesouhlasil.“ (sněmovní tisk 954, zvláštní část)

3/ Plastinovaná mrtvá těla, včetně orgánů, jsou vystavována za komerčním účelem. Česká republika je účastna Úmluvy Rady Evropy proti obchodování s lidskými orgány. Jestliže se tvůrci výstavy obohacují na vystavování odejmutých orgánů, Česká republika by neměla kulturně podobné aktivity podporovat.

Zároveň se cítíme morálně pohoršeni, že:

4/ Výstava na internetových stránkách uvádí spolupráci se studenty medicíny, čímž vytváří zdání, že výstava je oblasti medicíny prospěšná. Zhlédnutí tohoto typu využití těl za účelem zisku však může ohrozit zájem návštěvníků své tělo případně darovat pro účely lékařského výzkumu.

Samotná Česká anatomická společnost se staví k výstavě negativně a ve svém prohlášení uvádí: „Není přípustné provádět pitvu a preparaci orgánů a jejich následné vystavování za komerčním účelem.“

Věříme, že výstava nesplňuje etické ani morální požadavky, aby byla součástí kultury České republiky.

Vyzýváme pořadatele výstavy Body The Exhibition:

- I. aby doložili dokumenty obsahující informované souhlasy dárců těl k ověření existence těchto souhlasů a faktu, že byli dárci informováni o využití svého těla za komerčním účelem a o podmínkách, v nichž bude vystavováno;
- II. aby byl přesně zjištěn původ orgánů a těl a prokázáno, že nepocházejí z čínských vězňů svědomí.

K výzvě se připojili:

Lékaři

- MUDr. Milan Kubek, prezident České lékařské komory
- doc. MUDr. Ondřej Naňka, Ph.D., předseda České anatomické společnosti
- doc. MUDr. PhDr. Jan Payne, PhD., předseda Společnosti lékařské etiky ČLS JEP
- Prof. MUDr. Štěpán Svačina., DrSc., předseda České lékařské společnosti JEP

Organizace

- Česká anatomická společnost
- La Strada
- Lidská práva bez hranic
- Liga lidských práv